

SERBIAN / SERBE / SERBIO A1

Higher Level / Niveau Supérieur (Option Forte) / Nivel Superior

Thursday 13 May 1999 (afternoon) / Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

4h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A.

Напишите коментар на један од ниже наведених одломака.

1.(a)

У ГЉЕША НИЈЕ БИО КОД КУЉЕ. Брига га што Трајко жигчи на пети спрат. Испарио. Нале ради у ноћној смени. И то ми је неки посао у хотелу бе категорије. Згодно кад треба да утераш некој цури. Нале има кључ вишка, може да удеси и без плаћања. *Мали лотос* пун ко око. Нема пелинковца, може горч. Ракија са горским травама. Конвенира. Бифе преко пута агенције *Атлас* на путу. Дим штита очи. За шанком пегави албино са упаљеноцрвеним очима као кунџ. Споро се врти међу чашама као у крлечи. Поред овог би црко од жеби. У станичној ресторацији само што није попио батине од бркајлије. Сваки брк — кило. Шта се качи, кад је јачи. Опрости, буразеру, нисам 'тео. Плаћам пиће. Где је пиће, нема приче. Други пут. Бркове и браду бријем, а не знам да бијем. Песник? Муда јаворова.

У Нушићевој, одмах код кладонице, искрсну Јакша. Откуд ти у фртаљ до три? Мало си се нализао. Него. Цугањац. Куд си пошо са цветом у коси. Јакша га повуче за рукав. Зама-ло да га кола чокну. Оде под кола. Студебакер је на хауби имао макету авиона. Шклопоција. Да прославимо. Суво грло, кратак пут. Ффффф. Шофер протурџ главу кроз прозорче. Јакша га цимну за собом. Гадни су шофери, француски кључ и у чонтару. Ма дај, не може брата да згази авијација. У *Мандарину* је наручио двојици пиће и збрисао. Није његов цеп Римски бунар. Јакша је у цвећарници купио гладиоле. Тек што су их довели из зимске баште. Е, неће моћи. Донели су их из мртвачнице и заударују на оно како се оно зваше. Продавачица га осече погледом као сабљом. На јагодици јој је висила малинаста брадавица. Јакша је претурео по цеповима. Трајко плати. Свуда наоколо венци од вештачког цвећа. Упиши се у траку док је време, и вечнаја памет у главу. Рука јој је била ишарана младежима. Сваки младеж други падеж. Мирисало је на мемлу и устајалу воду. Продавачица им је да-

вала гладиоле умотане у провидну хартију,
хвала. Ево, рачун. Нека га задржи за успомену
и дуго памћење. Венац мртвачницу краси, а
45 грло се кваси. Остави, шта ти је. Немој да вре-
ђаш. Јакша га цима према улазу. Изнад врата
обешено звоно. Цинцили бонболи кита ме бо-
ли. Ако те боли, стави је у 'ладну воду као цве-
50 ће. Мора да се кисели, али на другом месту. На
врбицу звонце звонца. Ред за аутобус се оте-
гао. Човек испред њега имао је беле, гумене
чизме. Једно кусо псето мувало се кроз гомилу.
Невероватно. Неко ће да га шутне. Очеша се о
55 Трајка. Тако. Где нађе мене, цукац? Трајко га
цвајзну. Оно заскича и окрену се. Дебела жена
са шеширом и вештачким цвећем рече да се не
гура. Аутобус није долазио. Јакша рече да иде
на Младенце. Нека иде, па шта биде. Трајко ре-
60 че да је то масажа на кило. Корпа са гладио-
лама била је покривена провидном хартијом.
Неће букет, него корпу.

Славко Лебедински: Балдахин
Београд, Нолит, 1977

1.(6)

ОХ, ЖАО МИ ТЕ ЈЕ!

Ох, жао ми те је, искрено ме љубиш,
и питаш: да л' те љубим ја.

Но, јаднице, тим сама себе губиш,
не могу да ти кажем да.

5 И тог је било, љубио сам и ја,
у младом срцу живот кипну млад,
ал' око срца мога жесток огањ бија,
и прекипе живота прва слад.

10 И преста плам, и преврела је врева,
и утиша се срцу кип,
ал' ниоткуда руке да долева
у срца мога недосип.

15 Још ниоткуда милостиве руке
да свете влаге лине у пехар,
нит' уздисајних откуд уста да разбуде
испод пепела што још тиња жар.

20 Но кад бих знао да твоја рука мала
милости даје, — кад бих знао,
скин'о бих с груди гвоздена мандала,
око срца би пламен сјао:

и опет врева, опет жари знани,
и опет прекип, опет угас, јео! —

Ох, остави се, душо, махни ме се, ма'ни,
јер жао ми те је, жао ми те је, жао.

Лаза Костић: Одабрана дела I,
Нови Сад - Београд, 1962

Б.

Напишите састав на ЈЕДНУ од ниже наведених тема. Ваш одговор треба да се базира на барем два дела из 3. Дела програма. Можете да се позовете и на друга дела, али никако не на начин да то представља главни део вашег одговора.

2. “У људском животу, комедија и трагедија су неразрешиво испреплетени.” Да ли сте ви тако доживели животе чији су портрети приказани у делима која сте студирали?
  3. “Карактери и узајамно дејствовање међу њима су од веће важности у сваком роману од саме радње дотичног романа.” Да ли се слажете са овом изјавом?
  4. Размотрите начин на који је представљен конфликт, као и значење истога, у делима која сте студирали.
  5. Упоредите начин на који је представљена отуђена индивидуа (на пример, туђинац, странац, отпадник, нонкомформиста) као и њену улогу/улоге у делима која сте студирали.
  6. Издвојите и продискутујте појам херојског у делима која сте студирали. Којим су се средствима послужили аутори да би дочарали смисао херојског у одговарајућим аспектима својих дела?
-